

Förslag från styrelsen att upplösa Föreningen Vietnam, Laos och Kambodja

Bakgrund

Föreningen Vietnam, Laos och Kambodja (f d Svenska Kommittén för Vietnam, Laos och Kambodja) kan vara stolt över sin historia och verksamhet.

FVLK/SKVLK bildades formellt 1968 i syfte att i solidaritet med folken i de tre länderna bidra till att skapa opinion i Sverige för ett slut på USAs krig. När fred och oberoende upprättats, skulle föreningen fortsätta arbeta för ett officiellt svenskt bistånd till de tre länderna.

SKVLK kännetecknades främst av sina breda politiska bas i Sverige. Även om det var möjligt vara enskild medlem, var Kommittén uppbyggd av ett stort antal föreningar, ungdomsförbund, kvinnoförbund och fackföreningar från Centern och Folkpartiet (nuvarande Liberalerna) till kristna förbund och fredsorganisationer liksom socialdemokratiska och vänsterparti-organisationer.

Förutom kampanjer och uppvaktningar, var SKVLK aktivt internationellt, och var värd för t ex ett antal Stockholmskonferenser om Vietnam. Kommittén bedrev informationsverksamhet liksom en större penninginsamling (Vietnamhjälpen).

Som ett första tecken på Sveriges välvilja gentemot Vietnam erkändes Nordvietnam (Demokratiska Republiken Vietnam) redan i januari 1969. FVLK/SKVLK bidrog i hög grad till detta. Det var nu som planerna på ett svenskt bistånd till Nordvietnam började ta form.

Ett samarbete med de Förenade FNL-grupperna (DFFG) i maj 1972 ledde till en av de största manifestationerna i Sverige för Vietnam, Laos och Kambodja.

I protest mot USAs bombningar av Hanoi och Haiphong julen 1972, och på initiativ av den dåvarande socialdemokratiske partisekreteraren Sten Andersson, gjordes ett uttalande som krävde omedelbart stopp för bombningarna liksom krav på att alla krigförande parter skulle skriva under det fredsavtal som arbetats fram i Paris med början 1968. Uttalandet skrevs under av partiledarna för socialdemokraterna, centern, folkpartiet, moderaterna och vänsterpartiet. Flera partiledare gick ut på gatorna och samlade namnunderskrifter. Närmare 2,7 miljoner svenskar skrev på.

1975 blev en milstolpe i alla tre ländernas historia. Kriget var slut och de vinnande regimerna under ledning av sina kommunistiska partier kunde börja bygga upp sina länder. Situationen efter 1975 komplicerades av de Röda khmerernas folk mord i Kambodja. Ett gränskrig mellan Vietnam och Kambodja resulterade i att Vietnam medverkade till att störta regimen i Kambodja. Först när Vietnam lämnat Kambodja 1989 blev kunde läget normaliseras. Sverige var bland de få länder i väst som liksom Finland aldrig avbröt samarbetet med framför allt Vietnam.

Under åren på 1980-och 1990-talet verkade SKVLK för fortsatt svenskt bistånd till de tre länderna. Samtidigt fanns det anledning att uppmärksamma villkoren för de mänskliga rättigheterna. Regimerna var enparti-stater som inte tillät någon opposition men så länge

biståndet i huvudsak gick till rätt mottagare så fortsatte Sveriges samarbete med de tre länderna.

Situationen idag

Sedan alla tre länderna beslutat att överge de ursprungliga planerna på någon slags social och ekonomisk rättvisa baserat på kommunistiska och socialistiska ideal som visade sig inte fungera i praktiken, gick regimerna över till marknadsekonomiska lösningar.

Levnadsstandarden kunde därmed höjas medan regimerna höll ett fast grepp om politiken.

Trots stora ansträngningar från svensk sida att diversifiera biståndet från stora industriprojekt t ex Bai Bang, sjukhus och ambitiösa landsbygdsprojekt med folkligt deltagande till stöd för kritisk journalistisk, oberoende domstolsväsen, fritt verkande frivilliga organisationer, så har de mänskliga rättigheterna i de tre länderna minskat genom åren. Någon fri opposition tillåts inte i någon av länderna. Sverige har numera avslutat sitt bistånd, nu senast Kambodja (december 2021).

Under alla år har FVLK/SKVLK arrangerat offentliga seminarier i Stockholm om allehanda ämnen i de tre länderna. Sedan all penninginsamling är avslutad, har vår organisation som enda aktivitet att fortsätta informera om situationen och utvecklingen i de tre länderna. De senaste fem åren (förstärkt av Covid-pandemin) har antalet besökare på våra seminarier stadigt minskat. De flesta av oss medlemmar och intresserade har uppnått en aktningsvärd ålder och vi har inte lyckats dra till oss yngre personer som kan vara intresserade av vår verksamhet.

Vi i styrelsen har därför kommit fram till att FVLK/SKVLK har gjort sitt. De två stora ursprungliga målen med organisationen: att bidra till ett slut på krigen och för ett svenskt bistånd är genomförda och blivit historia.

Vi tror inte att vi på ett meningsfullt sätt kan fortsätta verka för de mänskliga rättigheterna i de tre länderna. Det finns andra organisationer som t ex Amnesty International, Reportrar utan gränser, Civil Rights Defenders etc som redan fyller den rollen liksom nationella exilorganisationer och enstaka grupper/individer i länderna.

För de som är intresserade av ländernas kultur och levnadssätt finns numera otaliga källor tillgängliga på nätet och alla tre länderna har blivit attraktiva för turister.

FVLK/SKVLK har genom åren samlat på sig ett kapital på drygt 300.000kr. Detta är medel som i huvudsak har sitt ursprung i de medlemsavgifter och donationer som de politiska och fackliga organisationerna bidrog med under åren fram till ca år 2000. Därefter har föreningen endast bestått av enskilda medlemmar.

Förslag 1: att på årsmötet i mars 2023 besluta upplösa FVLK med bekräftande medlemmöte ca 4-8 veckor därefter (enligt stadgarna).

Förslag 2: att donera upp till 300.000kr till Stockholm Center for Global Asia vid Stockholms Universitet för en upprättande av en stipendiefond där studenter från Vietnam, Laos, Kambodja och Sverige kan söka medel för studier och forskning i lämpliga ämnen.

Bilaga: Gåvobrev Stockholm Center for Global Asia vid Stockholms Universitet.